

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/96/2025
Identifikačné číslo spisu:	7124223292
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7124223292.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ G. P. O., A. XX. C. XXXX, O., U. S. XXXX/XX, 2/ T. O., A. XX.. XXXX, O., U. S. XXXX/XX, 3/ F. O., A. XX. P. XXXX, O., U. S. XXXX/XX, 4/ S. O., A. XX.. XXXX, O., U. S. XXXX/XX, maloleté deti zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny O. žalobcovia 1/-4/ zastúpení advokátom JUDr. Oliverom Buhalom, PhD., Košice, Čajakova 5, proti žalovanému G.. S. O., A. XX. U. XXXX, Q., X. XX, zastúpenému advokátom JUDr. Jozefom Chmurom, Košice, Vrátna 13, o návrhu žalobcov 1/ až 4/ na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 75C/41/2024, o dovolaní žalobcov 1/ až 4/ proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 26. februára 2025 sp. zn. 9Co/18/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcov 1/až 4/ o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) uznesením z 18. decembra 2024 č. k. 75C/41/2024 - 19 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal otcovi (žalovanému) priblížiť sa k matke G. P. O. a trom maloletým deťom T. O., F. O. a S. O., na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s výnimkou účasti sporových strán na procesných úkonoch v súdnom, priestupkovom, trestnom konaní a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho účasť pri týchto úkonoch (výrok I.), poučil otca o možnosti podať proti matke a trom maloletým deťom žalobu o zrušenie zákazu približovať sa (výrok II.), matke priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok III.) a maloletým deťom nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok IV.).

1.1 Súd prvej inštancie mal zo skutkových tvrdení a predložených listinných dôkazov preukázané, že

bola telesná a duševná integrita žalobkyne 1/ ako navrhovateľky a jej maloletých detí konaním žalovaného ako odporcu narušená a nenariadením neodkladného opatrenia by bola naďalej ohrozená. V záujme ochrany navrhovateľky a maloletých detí tak súd prvej inštancie skonštatoval, že je potrebné chrániť tieto osoby tým, že odporcovi uloží zákaz približovať sa k nim na vzdialenosť menej ako 10 metrov. V predmetnej veci súd prvej inštancie neuložil povinnosť matke - žalobkyni 1/ podať v určitej lehote žalobu vo veci samej, pretože týmto neodkladným opatrením sa dosiahla úprava pomerov medzi stranami v požadovanej miere a neodkladné opatrenie poskytuje plnohodnotnú súdnu ochranu. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tak, že navrhovateľke priznal voči neúspešnému odporcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a maloletým deťom, ktorým v konaní žiadne trovy nevznikli nárok na náhradu nepriznal.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného uznesením z 26. februára 2025 č. k. 9Co/18/2025 - 92 rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil, a uložil žalovanému po dobu do 31. marca 2025 nepribližovať sa k žalobkyni 1/, a maloletým žalobcom 2/, 3/, 4/ (ďalej aj ako „žalobcovia“) na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s výnimkou účasti sporových strán v priestupkovom, trestnom a občianskom konaní v rozsahu nevyhnutnom pre riadnu účasť na týchto úkonoch a s výnimkou realizácie oprávnení žalovaného vyplývajúcich mu z rozhodnutí orgánov verejnej moci v rozsahu nevyhnutne potrebnom na dosiahnutie nimi sledovaného účelu (vrátane prípadného oprávnenia na realizáciu styku s maloletými deťmi) - (výrok I.), v prevyšujúcom rozsahu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok II.), žalobkyňu 1/ a žalovaného poučil o možnosti podať návrh na úpravu styku s maloletými žalobcami 2/ - 4/, a o možnosti podať voči protistrane žalobu na ochranu svojich osobnostných práv (výrok III.) a žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznal (výrok IV.).

2.1 Odvolací súd považoval za správny záver súdu prvej inštancie, že atak žalovaného zasiahol vo forme nátlaku a zastrašovania do psychickej integrity žalobcov, čo zakladalo dôvody pre poskytnutie ochrany formou zákazu približenia. Vzhľadom však na naplnenie prevenčného charakteru bolo podľa odvolacieho súdu dostačujúce aj krátkodobé obmedzenie práv žalovaného. Vo veci sa nejednalo o ciele konanie žalovaného so zámerom ohrozenia žalobcov, keď prvotnou príčinou boli konflikty medzi manželmi, a preto na účely stabilizácie pomerov strán odvolací súd uložil časové ohraničenie zákazu približenia, ktoré neprímerane nezasiahne do práv na nápravu a ďalšie budovanie vzťahov s maloletými žalobcami, a vytvorí aj predpoklad pre stabilizáciu vzťahov so žalobkyňou 1/. Zákaz približenia podľa odvolacieho súdu nemá slúžiť na riešenie partnerského konfliktu ani úpravu vzťahov medzi žalovaným a žalobcami, predstavuje nevyhnutné poskytnutie ochrany žalobcom v čase akútneho zlyhania žalovaného, kedy nebol dostatočne spôsobilý racionálneho náhľadu na komplikovanú situáciu v rodine. Odvolací súd rovnako považoval za nesporné, že žalobkyňa 1/ aj po ataku žalovaného s ním pokračovala v komunikácii, starší syn sa priamo po konflikte bol ochotný so žalovaným porozprávať a najmladšie z detí ani nebolo svedkom konfliktu, na základe čoho sa nejaví účelné ukladať obmedzenia žalovanému vo väčšom rozsahu, keď obavy žalobcov z jednorazového zlyhania žalovaného je nevyhnutné stabilizovať v záujme ich priaznivého psychického vývoja. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia (ďalej aj „dovolateľa“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Žalobcovia namietali, že rozhodnutie odvolacieho súdu neposkytuje žiadne relevantné a presvedčivé odôvodnenie, z akých dôvodov odvolací súd pristúpil k obmedzeniu zákazu približenia práve konkrétnym dátumom, t. j. do 31. marca 2025. Odvolací súd podľa žalobcov svoj postup odôvodnil iba vo všeobecnej rovine, a to zásadou proporcionality pri rozhodovaní o rozsahu obmedzení ukladaných žalovanému, pričom túto všeobecnú úvahu nerozvinul a vôbec nevysvetlil, prečo má požiadavke primeranosti vyhovovať práve trvanie zákazu približenia do 31. marca 2025 ako ani neuviedol žiadny konkrétny dôvod, ktorý by opodstatňoval práve predmetný dátum ako časovú hranicu trvania rizika násilného správania žalovaného. Dovolateľa mali ďalej za to, že sa odvolací súd nijako nevysporiadal s tým, že žalovaný svojim konaním preukázal značné závažné agresívne správanie. Podľa dovolateľov okolnosť, že sa so žalovaným po incidente

zhovárala žalobkyňa 1/ a na jej žiadosť aj žalobca 2/, je iba dôsledkom, že väčšina incidentu sa odohrala v neprítomnosti žalobkyne 1/, pričom podľa dovolateľov sa ani s týmito skutočnosťami odvolací súd nevysporiadal. Odvolací súd tak podľa dovolateľov neuviedol žiadnu logickú súvislosť medzi skutkovými okolnosťami a dňom 31. marca 2025. Žalobcovia v podanom dovolaní poukázali aj na nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu v závere, že má nariadený príkaz trvať len do 31. marca 2025 aj keď je dovolací prieskum podľa § 421 CSP vylúčený. V závere podaného dovolania navrhli odložiť právoplatnosť napadnutého uznesenia z dôvodu existencie vady zmätočnosti, a z dôvodných obáv o ich život a zdravie vyvolané násilným konaním žalovaného, čo môže spôsobiť hrozbu vzniku nenapraviteľnej alebo ťažko napravitelnej ujmy na ich telesnej a duševnej integrite. Žiadali rozhodnutie odvolacieho súdu zmeniť, resp. zrušiť a vrátiť vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že nie sú preukázané skutočnosti, z ktorých by bolo zrejmé, že je opodstatnená obava o život a zdravie dovolateľov, keď žalovaný nie je so žalobkyňou 1/ v žiadnom kontakte ani ju nevyhľadáva. Žalovaný ďalej poukázal na to, že nikdy žalobcom fyzicky ani psychicky neublížil a to ani pri incidente, pri ktorom nedošlo k žiadnemu ublíženiu na zdraví. Po opise konania žalobkyne 1/ a priebehu udalostí počas roka 2025 žalovaný uviedol, že podľa neho je jediným účelom žalobkyne 1/ to, aby ho finančne a psychicky zničila. Vzhľadom na uvedené požiadal odvolací súd aby dovolanie žalobcov zamietol.

5. Procesný opatrovník vo vyjadrení k dovolaniu po zhrnutí zistených rodinných, sociálnych, a bytových pomerov detí uviedol, že počas návštevy sa maloleté deti vyjadrovali k osobe žalovaného negatívne, pretože im vadilo, že klamal, a na všetky možné situácie ohľadom stretnutia s ním reagovali, že nemajú záujem. Vzhľadom na uvedené mal procesný opatrovník za to, že je vzťah rodičov dlhodobo napätý, rodičia nie sú schopní konštruktívnej komunikácie, a subjektívne vnímajú najlepší záujem maloletých detí, ktoré sú účastné ich rodičovského konfliktu. Podľa procesného opatrovníka neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloleté deti zo strany žalobkyne 1/, a obaja rodičia disponujú dostatočnými rodičovskými zručnosťami a schopnosťami, avšak ich napätý vzťah vplýva aj na prežívanie detí a ich psychickú pohodu.

6. Žalobcovia následne dňa 27. októbra 2025 a 25. novembra 2025 doplnili dovolanie o vyjadrenia procesného opatrovníka a lekárske správy a uviedli, že sa maloleté deti odmietajú stretávať so žalovaným a tráviť s ním čas, pričom ako dôvod uvádzajú, že z neho majú strach.

7. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Podľa § 444 ods. 2 CSP ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

8. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m.m.IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

10. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolať uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

13. Najvyšší súd už v uznesení z 19. januára 2017 sp. zn. 3Cdo/236/2016, uverejnenom aj v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

14. V prípade dovolania podaného z dôvodu zmätočnosti rozhodnutia podľa § 420 CSP dovolací súd v prvom rade skúma, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolať o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolaťom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

Dovolanie žalobkyne 1/

15. Neodkladné opatrenie vo vzťahu k žalobkyni 1/ povahu rozhodnutia vo veci samej, keďže návrh na jeho nariadenie v predmetnej veci bol podaný samostatne a súdy o ňom rozhodli ako o samostatnom predmete konania, bez následne prebiehajúceho konania vo veci samej (či splnenia uloženej povinnosti súdom podať nadväzujúcu žalobu vo veci samej). O nariadení neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. g) a h) CSP, môže súd rozhodnúť ako o samostatnom predmete konania, bez toho, aby na toto rozhodnutie nadväzovalo ešte konanie a rozhodovanie vo veci samej, tak ako tomu bolo aj v prejednávanej veci. Preto je voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie žalobkyne 1/ podľa § 420 CSP prípustné.

16. Žalobkyňa 1/ videla naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý podľa žalobkyne 1/ neposkytol žiadne relevantné a presvedčivé odôvodnenie, z akých dôvodov odvolací súd pristúpil k obmedzeniu zákazu priblíženia práve konkrétnym dátumom, t. j. do 31. marca 2025.

17. Inštitút neodkladného opatrenia upravuje CSP v § 324 a nasl. ako tzv. osobitný procesný postup, ktorému zodpovedá zjednodušený a zrýchlený postup pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie a súčasťou takejto špecifickej úpravy je jej založenie, okrem iného, i na momente prekvapenia tým, že tomu, voči komu návrh na neodkladné opatrenie smeruje, sa návrh a ďalšie podania doručujú až s rozhodnutím vyhovujúcim návrhu.

18. Cieľom inštitútu neodkladného opatrenia je poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným právam subjektu, ktorý podal návrh na jeho nariadenie, prípadne eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli v priebehu konkrétneho civilného sporového konania nastať. Za týmto účelom zákonodarcia zakotvil zjednodušený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhoduje v lehote 30 dní (v osobitne upravených prípadoch aj skôr, i do 24 hodín) bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Táto krátka zákonná lehota neumožňuje, aby súd vykonal riadne dokazovanie a nariaďoval pojednávanie. Inak postupuje iba vo výnimočných a odôvodnených prípadoch. Riadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené (k tomu sa

obdobne vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 04. augusta 2020, sp. zn. III. ÚS 294/2020).

19. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

20. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

21. Pre každé časovo obmedzené neodkladné opatrenie platí, že uplynutím stanoveného času bez ďalšieho zaniká ex lege, pokiaľ už skôr nedošlo k jeho zrušeniu. V prípade zániku rozhodnutia logicky zaniká aj povinnosť ním uložená. O zániku neodkladného opatrenia nevydáva súd osobitné rozhodnutie. Zánik jeho účinkov sa viaže na objektívnu skutočnosť, ktorou je uplynutie času (§ 333 CSP).

22. V posudzovanej veci bolo neodkladné opatrenie nariadené na presne vymedzený čas, a to do 31. marca 2025, kedy uplynutím tejto doby zanikli právne účinky napadnutého uznesenia odvolacieho súdu v zmysle § 333 CSP, t. j. v čase rozhodovania dovolacieho súdu už zo zákona neexistuje vykonateľné rozhodnutie, ktoré by upravovalo práva a povinnosti účastníkov. Táto skutočnosť by sama o sebe predstavovala neodstrániteľnú prekážku konania, pre ktorú by nemohol dovolací súd pokračovať v konaní a meritórne sa zaoberať dovolacími námietkami dovolateľov a konanie podľa § 161 ods. 2 CSP zastaviť. S prihliadnutím na všetky okolnosti posudzovaného prípadu, t. j. požiadavku dovolateľov, aby bolo neodkladné opatrenie zrušené/zmenené na neobmedzené časové rozhranie pristúpil dovolací súd k odmietnutiu podaného dovolania aj z nasledovných dôvodov.

23. Základnou podmienkou nariadenia neodkladného opatrenia je existencia zákonného dôvodu vedúceho k jeho nariadeniu. Neodkladné opatrenie je inštitút, ktorý je namieste použiť vtedy, keď je potrebné neodkladne upraviť pomery alebo keď je tu obava, že exekúcia bude ohrozená. Pri oboch týchto skupinách neodkladných opatrení je potrebné skúmať, či je nárok navrhovateľa osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Ide o taký stav právnych (nie iba faktických) vzťahov medzi stranami, ktorý bezpodmienečne vyžaduje rýchlu súdnu ochranu. Potreba úpravy pomerov musí byť teda bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, dochádza k ohrozovaniu alebo porušovaniu jeho práv a právom chránených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať sa o konečnú súdnu ochranu.

24. Základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia je tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami (resp. existencie subjektívneho nároku navrhovateľa, ktorému sa má poskytnúť ochrana) a tvrdenie a osvedčenie nevyhnutnosti bezodkladnej úpravy pomerov medzi nimi (resp. obavy, že neskoršia exekúcia bude ohrozená). Navrhovateľ musí osvedčiť tvrdením konkrétnych skutočností a predložením konkrétnych dôkazov (ktorých povaha to pripúšťa), že obava z ohrozenia alebo porušenia jeho práv a právom chránených záujmov je reálna a konkrétna; nepostačuje teda iba abstraktná a všeobecná možnosť ohrozenia jeho práv a právom chránených záujmov. Chýbajúce osvedčenie skutočností odôvodňujúcich potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán nemožno ničím nahradiť, pretože je základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia. Súd v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poskytuje ochranu nielen tomu, kto sa nariadenia neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. Neodkladným opatrením nemožno s poukazom na princíp proporcionality obmedziť povinný subjekt neprimeraným spôsobom alebo nad nevyhnutný rozsah. Rovnako platí, že neodkladné opatrenie má subsidiárne postavenie vo vzťahu k zabezpečovaciemu opatreniu, preto je jeho nariadenie prípustné iba vtedy, ak jeho účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

25. Sumarizujúc uvedené, okrem toho, že zanikli právne účinky napadnutého uznesenia odvolacieho súdu v zmysle § 333 CSP, nemožno hovoriť ani o splnení požiadavky bezprostredne ohrozeného subjektívneho práva alebo právom chráneného záujmu na strane žalobkyne 1/, keď absentuje prvok neodkladnosti, naliehavosti a nevyhnutnosti. Od odpadnutia uloženého zákazu žalovanému prešlo viacej

ako 13 mesiacov, pričom pomedzi tento časový úsek už súd prvej inštancie rozhodol neodkladným opatrením aj o úprave styku žalovaného s maloletými deťmi, kde je žalobkyňa 1/ povinná maloleté deti na styk so žalovaným pripraviť a odovzdať mu ich. Podané dovolanie tak nemôže za vyššie opísaného skutkového stavu sledovať podstatu a účel inštitútu neodkladného opatrenia ako takého.

26. Dovolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že hoci Civilný sporový poriadok výslovne nevypočítava procesné podmienky konania, možno z neho vyvodiť, že procesné podmienky konania sú také vlastnosti, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ súdneho konania. Cieľom podaného dovolania bolo, aby dovolací súd po preskúmaní veci zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

27. Vzhľadom na to, že uplynutím stanoveného času bez ďalšieho uznesenie odvolacieho súdu ex lege zaniklo a o podanom dovolaní dovolací súd rozhoduje v čase, kedy nariadené neodkladné opatrenie už nespĺňa účel a podstatu neodkladného opatrenia spočívajúcich v poskytnutí rýchlej súdnej ochrany bezprostredne ohrozeným subjektívnym právam a oprávneným záujmom žalobkyne 1/, cieľ dovolacieho prieskumu už nie je daný. Najvyšší súd preto dovolanie žalobkyne 1/ ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

Dovolanie žalobcov 2/ až 4/

28. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

29. Podľa § 111 písm. d) zákona č. 161/20015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o styku s maloletým.

30. Právo styku s dieťaťom zaručuje oprávnenej osobe právo vidieť dieťa, právo na prístup k dieťaťu, právo určiť miesto a spôsob trávenia času počas stretávania, právo výlučne výchovne na dieťa počas tohto času pôsobiť a právo na náhradu za čas stretávania, ktorý sa nerealizoval z dôvodov, ktoré nespočívali v osobe oprávneného. (...) Do tejto skupiny konaní budú patriť aj konania o obmedzení styku alebo úplnom zákaze styku s dieťaťom, ktoré sa realizujú podľa § 25 ods. 3 ZR. V zmysle tohto ustanovenia súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho úplne zakáže, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa. Úplne zakázať styk môže súd len vtedy, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku (Smyčková, R., Števček, M., Löwy, A., Tomašovič, T. a kol. Civilný mimosporový poriadok. Komentár. 2. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2024, 449 - 471).

31. V prípade, že žalobcovia 2/-4/ vyvodzovali prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľov o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP potom pristupuje (dovolací súd) len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak sa dovolaním napáda rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné (právne bezvýznamné), či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

32. Z obsahu spisu predloženého najvyššiemu súdu vyplýva, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala žalobkyňa 1/ ako navrhovateľka počas prebiehajúceho konania o rozvede vedeného na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 41P/77/2024, ktorým súd prvej inštancie rozsudkom z 13. februára 2025 rozhodol, že manželstvo žalobkyne 1/ a žalovaného rozvádza, a na žiadosť rodičov styk otca s maloletými deťmi neupravuje. Žalovaný následne dňa 09. mája 2025 žiadal súd, aby neodkladným opatrením upravil jeho styk s maloletými deťmi, ktorý súd prvej inštancie rozhodol uznesením z 11. júna 2025 sp. zn. 41P/56/2025 pričom uviedol, že na súde prvej inštancie prebieha konanie pod sp. zn.

41P/57/2025 o návrhu otca na úpravu styku s maloletými deťmi. V uvedenom prípade preto ide jednoznačne o návrh podaný počas prebiehajúceho konania. V zmysle právnej vety uznesenia najvyššieho súdu z 29. januára 2025 sp. zn. 6CdoR/2/2025 publikovaného v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 3/2025 pod R 31/2025 je „neodkladné opatrenie o zákaze priblíženia rodiča k maloletému dieťaťu [§ 325 ods. 2 písm. h) CSP] vecou spadajúcou pod § 111 CMP [písm. d)]". Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že CMP stanovuje, že konania týkajúce sa toho istého maloletého alebo jeho súrodencov, ak majú spoločných oboch rodičov ako maloletý, sa pridelujú jednému určenému sudcovi. Preto, ak by sme pripustili, že na predmetné neodkladné opatrenie je potrebné nazerať iným spôsobom (t. j. úplne ho vyčleniť z vecí starostlivosti súdu o maloletých), bolo by to v rozpore i s úmyslom zákonodarcu. Navyše by mohla vzniknúť situácia, kedy by došlo k protichodným rozhodnutiam vydaným rôznymi súdmi v otázke styku rodiča s maloletým dieťaťom (R 31/2025).

33. V danom prípade dovolaním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia bolo vydané počas prebiehajúceho konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vedeného na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 41P/57/2025 a aj po rozhodnutí o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia konanie (vo veci samej) pokračuje a súd prvej inštancie o veci samej ďalej koná a rozhodne (tu porovnaj aj R 21/2018). Rozhodnutie odvolacieho súdu v takomto prípade preto nemá charakter rozhodnutia vo veci samej ani rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, čo má za následok, že prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodiť.

34. Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že vylúčením prípustnosti dovolania proti takému uzneseniu odvolacieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, právna úprava obsiahnutá v § 420 CSP zohľadňuje, že v prípade takéhoto rozhodnutia ide (len) o dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené. Neodkladné opatrenie má v takomto prípade nastoliť určitý stav len dočasne a bez prejudikovania tým konečnej (definitívnej) ochrany, poskytovanej až rozhodnutím súdu vo veci samej. Zákonodarca tu bezpochyby zohľadnil, že procesné nesprávnosti súdov, ku ktorým pritom môže dôjsť, sa v takom prípade vyznačujú nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení strán sporu (účastníkov konania).

35. Pokiaľ žalobcovia v podanom dovolaní poukazovali aj na nesprávne právne posúdenie veci najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že v okolnostiach posudzovanej veci nie je ex lege dovolanie prípustné z dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP. Prípustnosť dovolania je v tejto súvislosti vylúčená s ohľadom na ustanovenie § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. d) CSP, ktoré prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia priamo vylučujú.

36. Vzhľadom na to, že dovolanie žalobcov nebolo podľa § 420 a § 421 CSP prípustné, najvyššiemu súdu neostávalo iné, než ho aj v tejto časti podľa § 447 písm. c) CSP odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal jeho dôvodnosťou.

37. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

38. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.